

Cultura

Metadate

Biroul Național de Statistică (BNS)

1. Informație de contact

1.1. Subdiviziunea responsabilă din cadrul BNS

Direcția statistică socială și nivelului de trai

1.2. Persoana de contact

Maria Vasiliev, consultant

tel.: 40 30 77

e-mail: maria.vasiliev@statistica.md

2. Actualizarea metadatelor

2.1. Ultima certificare a metadatelor

15.02.2010

2.2. Ultima actualizare a metadatelor

15.02.2010

3. Prezentarea statistică

3.1. Descrierea generală

Cercetările statistice din domeniul culturii asigură informațiile necesare pentru descrierea rețelei și activității unităților culturale și artistice și pentru analiza evoluțiilor și tendințelor ce se manifestă de la un an la altul. Totodată, acestea asigură date comparabile la nivel național și internațional pentru utilizatorii interni implicați în definirea, implementarea și evaluarea politicilor în domeniul culturii, ca și pentru utilizatorii externi.

Datele statistice privind rețeaua și activitatea cultural artistică se colectează prin cercetări statistice exhaustive de la biblioteci, muzee, instituții de spectacol și concerte, edituri (ziare și reviste, alte publicații periodice) indiferent de tipul, nivelul și forma de organizare și de proprietate.

3.2. Concepte și definiții

3.2.1. Definiții

Rețeaua cultural-artistică reprezintă ansamblul unităților și instituțiilor din diferite domenii culturale și artistice: biblioteci, muzee, instituții de spectacole și concerte, edituri (ziare și reviste).

Biblioteca este instituția, compartimentul sau structura specializată al cărei scop principal este de a constitui, a organiza, a prelucra, a dezvolta și a conserva colecții de cărți, publicații, alte documente specifice și de baze de date pentru a facilita utilizarea acestora în scop de informare, cercetare, educație sau recreere. În cadrul societății informaționale biblioteca are rol de importanță strategică.

Sistemul național de biblioteci, în raport cu funcțiile și atribuțiile acestora, este structurat astfel:

- Biblioteci publice din sistemul Ministerului Culturii;
- Biblioteci ale instituțiilor de învățământ;
- Biblioteca Centrală Științifică „A. Lupan” a Academiei de Științe;
- Biblioteci medicale;
- Biblioteci agricole;
- Biblioteci sindicale;

- Biblioteci tehnice;
- Centrul de Informare și Documentare în domeniul Proprietății Intelectuale;
- Centrul Național de Informare și Reabilitare al Societății Orbilor din Moldova.

Colecțiile bibliotecilor cuprind următoarele categorii de documente: cărți, publicații periodice, manuscrise, microformate, documente cartografice, documente de muzică tipărite, documente audiovizuale, documente grafice, documente electronice, documente fotografice sau multiplicare prin prelucrări fizico-chimice, documente arhivistice, alte categorii de documente, indiferent de suportul material. Colecțiile pot cuprinde și alte documente, nespecifice bibliotecilor, istoricește constituite sau provenite din donații.

Titlul descrie un document ce constituie un articol separat, cu titlu distinct, indiferent dacă este editat într-un singur volum /unitate fizică și indiferent de numărul de copii deținute de bibliotecă.

Cărți și periodice tipărite (legate):

- **Cărțile tipărite** sunt documente, neseriale, formate prin asamblarea foilor.
- **Periodicele** sunt publicații seriale cu același titlu apărute la intervale regulate sau nu, în cursul unei perioade care nu este delimitată dinainte.
- **Publicațiile seriale** sunt documente tipărite sau nu, care apar în fascicule succesive într-o perioadă, indiferent de periodicitatea acestuia.

Cărțile și periodicele tipărite (legate) trebuie numărate ca și volum. Periodicele și ziarle nelegate trebuie numărate ca și cum ar fi legate. Un volum cuprinde toate numerele unei publicații dintr-un an.

Utilizator înscris/membru înregistrat: persoană sau organizație înscrisă cu scopul de a utiliza colecțiile și/sau serviciile bibliotecii. Persoana sau organizația se consideră înscrisă, dacă aceasta s-a înregistrat în cursul anului de referință (nou înscris) și a utilizat colecțiile și/sau serviciile bibliotecii în anul/anii precedent(ți) anului de referință .

In această categorie se cuprinde:

- persoana sau organizația care și-a vizat permisul de intrare la bibliotecă (permisul de intrare este valabil pe o perioadă de timp determinată. Ex.:pentru bibliotecile publice valabilitatea permisului de intrare este de 5 ani;
- persoana sau organizația care are fișă de cititor din anul/anii precedent(i) și care utilizează colecțiile și/sau serviciile bibliotecii în anul de referință. Bibliotecile care nu țin această evidență vor înregistra persoana sau organizația înscrisă în categoria: „înscris în cursul anului de referință (nou înscris)”.

Numărul de utilizatori ce revine unei biblioteci – numărul total al utilizatorilor serviciilor bibliotecii raportat la numărul bibliotecilor care au funcționat în anul de referință.

Utilizator activ este persoana sau organizația care în cursul anului de referință a utilizat serviciile și facilitățile bibliotecii.

Numărul de volume ce revine unui utilizator – reprezintă numărul volumelor existente în bibliotecă raportat la numărul total al utilizatorilor bibliotecii, în anul de referință.

Împrumut – reprezintă împrumutul direct al unui document pentru a fi utilizat în interiorul sau în afara bibliotecii. Împrumuturile cuprind și prelungirile și împrumuturile pe loc și copiile (numărul de file) furnizate în locul originalelor.

Vizită la bibliotecă (frecvența) – reprezintă numărul de utilizatori care vizitează biblioteca pe parcursul unui an, fie direct sau de la distanță.

Personal de specialitate: bibliotecar, bibliograf, cercetător, redactor, documentarist, conservator, restaurator, inginer de sistem, informatician, operator, analist programator, custode, mânăitor, depozitar și alte funcții de profil.

Total personal - reprezintă numărul total de salariați angajați la sfârșitul anului calendaristic, în

echivalent normă întreagă.

Muzeul este instituția publică de cultură, aflată în serviciul societății, care colecționează, conservă, cercetează, restaurează, comunică și expune, în scopul cunoașterii, educării sau recreării, măturii materiale și spirituale ale existenței și evoluției comunităților umane, precum și ale mediului înconjurător.

Colecția este un ansamblu de bunuri culturale și naturale, constituit în mod sistematic și coerent de către persoane fizice sau juridice de drept public sau privat.

Muzeele și colecțiile publice se clasifică după următoarele criterii:

1) natura bunurilor culturale existente în patrimoniul lor:

- **de studiere a artelor** - muzee (colecții publice) care dețin bunuri mobile sau imobile consacrate artelor frumoase și artelor aplicate, inclusiv colecțiile muzeale din mănăstiri și biserici. In acest grup se cuprind muzeele de sculptură, galeriile de pictură, muzeele de fotografie și film, monumente, inclusiv galeriile de expoziții care depind de biblioteci, centrele de arhive;
- **de istorie** - muzee (colecții publice) care au în patrimoniu bunuri mobile sau imobile cu caracter istoric, comemorativ, documentar (arhive, referitoare la personalități istorice), militar, antic, etc.;
- **de studiere a ținutului natal** – muzee (colecții publice) sau monumente ale naturii consacrate subiectelor care se raportează la istoria ținutului natal ;
- **comemorative** - muzee (colecții publice) care au în patrimoniu bunuri mobile sau imobile cu caracter comemorativ;
- **muzeetnografice** - muzee (colecții publice) care expun materiale referitoare la: cultură, structuri sociale, credințe, costume naționale, arte tradiționale, etc.;
- **muzeeliterare** - muzee (colecții publice) care expun materiale privind istoria literară.

Vizitator – persoană care vizitează un muzeu, colecție publică, expoziție.

Numărul de vizitatori ai muzeelor la 1000 locuitori – vizitatori ai muzeelor raportat la populația din anul de referință.

Instituțiile de spectacole și concerte sunt unități de cultură, proprietate publică sau privată, aflate în serviciul societății cu rol de educare și recreare, precum și de promovare a valorilor cultural-artistice, autohtone și universale, pe plan național și internațional. Acestea prezintă publicului spectacole dramatice, lirice, coregrafice, de divertisment, folclorice, de varietăți, de circ, de păpuși sau de marionete, precum și concertele, indiferent de gen, sau orice tip de reprezentație prezentate direct publicului.

Instituțiile de concerte sunt filarmonici, orchestre sau alte formațiuni instrumentale, corale sau vocal-instrumentale, care dețin un ansamblu artistic permanent, capabil să susțină activitatea unei stagiuni de concerte.

După profilul repertoriului, **instituțiile de spectacole și concerte** se clasifică astfel:

Spectacol – reprezentație dramatică, de păpuși și marionete, lirică, folclorică, coregrafică, de varietăți, de divertisment, instrumentală, vocal-instrumentală, circ și concerte.

Spectator – persoană care vizionează /audiază un spectacol sau concert.

Numărul spectatorilor la spectacole sau concerte la 1000 locuitori – numărul spectatorilor/ care au vizionat sau audiat spectacole sau concerte, raportat la populația din anul de referință.

Locuri în sala de spectacole – capacitatea sălii proprii (permanente) a instituției de spectacole și concerte.

Personalul instituției de spectacole și concerte cuprinde personalul de specialitate artistică.

Publicațiile seriale (ziare, reviste și alte publicații periodice) sunt publicațiile imprimate, editate în țară și oferite publicului.

Numărul de titluri se referă la totalul publicațiilor seriale (ziare, reviste și alte publicații periodice)

existente la sfârșitul anului.

Tirajul anual reprezintă numărul total al exemplarelor de ziare, reviste și alte publicații periodice tipărite într-un an calendaristic (12 luni) și care au fost vândute (direct sau prin abonamente) și nevândute; la acestea se adaugă cele distribuite gratuit în țară sau în străinătate.

Numărul titlurilor ziarelor editate la 1000 locuitori – numărul titlurilor ziarelor editate, raportat la populația din anul de referință.

Numărul titlurilor publicațiilor periodice (reviste) editate la 1000 locuitori – numărul titlurilor publicațiilor periodice (reviste) editate, raportat la populația din anul de referință.

3.2.2. Unitatea de măsură

Indicatori exprimați în valori absolute:

Unități - numărul de biblioteci, teatre, instalații cinematografice, instituții culturale

Mii persoane - numărul utilizatorilor, vizitelor, spectatorilor, personalul

Mii/mln. Exemplare - colecții, tirajul

Indicatori exprimați în valori relative: la 1000 locuitori numărul titlurilor, numărul de vizitatori, spectatori

3.2.3. Formula de calcul

I. Biblioteci

1. Numărul de volume ce revine unui utilizator:

$$NV_u = \frac{NV_e}{NU}$$

unde:

NV_u – numărul de volume ce revine unui utilizator;

NV_e – numărul volumelor existente în biblioteci;

NU – numărul total de utilizatori care au efectuat tranzacții de împrumut.

2. Numărul de utilizatori ce revine unei biblioteci:

$$NU_b = \frac{NU}{NB}$$

unde:

NU_b – numărul de utilizatori ce revine unei biblioteci;

NU – numărul total de utilizatori care au efectuat tranzacții de împrumut;

NB – numărul total de biblioteci;

II. Muze

3. Numărul de vizitatori ai muzeelor la 1000 locuitori:

$$NV_m = \frac{NV}{P} * 1000$$

unde:

NV – numărul total de vizitatori la muze;

P – populația la 01.01. din anul de referință;

III. Instituții de spectacole și concerte

4. Numărul spectatorilor/auditorilor la spectacole sau concerte la 1000 locuitori:

$$NSA_{sc} = \frac{NSC}{P} * 1000$$

unde:

NSA_{sc} – numărul total al spectatorilor care au vizionat sau audiat spectacole sau concerte;

P – populația la 01.01. din anul de referință;

IV. Edituri (ziare și reviste)

5. Numărul titlurilor ziare editate la 1000 locuitori:

$$NZ = \frac{NZ}{P} * 1000$$

NZ – numărul titlurilor ziarelor editate;

P – populația la 01.01. din anul de referință;

6. Numărul titlurilor publicațiilor periodice (reviste) editate la 1000 locuitori:

$$NP_r = \frac{NP}{P} * 1000$$

unde:

NP – numărul titlurilor publicațiilor periodice (reviste) editate;

P – populația la 01. 01. din anul de referință.

Notă: Pentru toate calculele se utilizează populația stabilă la început de an

3.3. Clasificările utilizate

Nivelul educațional: Clasificarea Programelor Educaționale din Republica Moldova (MoldCED), armonizată cu standardul respectiv internațional ISCED-97

Activitatea economică: Clasificarea Activităților Economiei Moldovei (CAEM), armonizat cu NACE ver.1, aprobat prin Hotărârea Moldova-Standard nr. 694-ST din 09.02.2000, inclusiv modificarea nr.1 aprobată prin Hotărârea nr.1444-ST din 04.01. 2004. Pus în aplicare de la 01.02.2004. Ediția 2005.

Forme de proprietate: Clasificatorul formelor de proprietate din Republica Moldova (CFP): aprobat prin Hotărârea Departamentului Standarde, Metrologie și Supraveghere Tehnică nr.276-st din 04.02.1997.

Unități administrativ-teritoriale: Clasificatorul unităților administrativ-teritoriale al Republicii Moldova (CUATM), aprobat prin Hotărârea Departamentului Moldova-Standard nr. 1398-ST din 03.09.2003. Pus în aplicare de la 03.09.2003.

Clasificarea cărților din biblioteci: Clasificarea Zecimală Universală

3.4. Sfera de cuprindere

3.4.1. Acoperirea sectorială

Cercetările statistice din domeniul cultural - artistic acoperă unitățile cu personalitate juridică, indiferent de forma de proprietate, care conform Clasificatorului Activităților din Economia Moldovei – CAEM desfășoară una din următoarele activități principale: 22 „Edituri, poligrafie și reproducerea materialelor informative”, și 92 „Activități recreative, culturale și sportive”.

3.4.2. Populația statistică

Cercetările din domeniul culturii cuprind toate bibliotecile, muzeele, instituțiile de spectacole și concerte, întreprinderile ce prestează servicii de difuzare a filmelor, editurile de ziare și/sau reviste, casele și căminele de cultură, cu proprietate publică sau privată.

3.4.3. Geografică

Cercetările din domeniul culturii nu cuprind localitățile situate în partea stângă a r. Nistru și mun. Bender.

3.4.4. Temporală

Seriile de timp sunt disponibile începând cu anul 2000.

3.5. Nivelul de dezagregare

Datele rezultate privind cercetările din domeniul culturii sunt dezagregate după:

- Tipuri (datele vizînd muzeele, bibliotecile);
- Medii de rezidență;
- Regiuni economice de dezvoltare (Nord, Centru, Sud, m. Chișinău, UTA Găgăuzia);
- Forme de proprietate.

În cazul dacă datele la nivel dezagregat conțin informație confidențială diseminarea acestora nu este efectuată și se purcede la agregarea datelor la nivelul minim disponibil care asigură protecția

confidențialității dalelor.
3.6. Periodicitatea diseminării
Anuală
3.7. Termenele limită de prezentare (diseminare)
Anual – luna aprilie.
3.8. Revizuirea
Datele sunt finale la prima diseminare.
3.9. Perioada de referință
Anul calendaristic.

4. Colectarea și procesarea datelor

4.1. Sursa de date

4.1.1. Cercetări statistice

În procesul de colectare a informației privind statistica culturii se utilizează rapoartele statistice, care vizează următorii indicatori primari:

Raport statistic nr. 2-c „Instalații de proiecție cinematografică, săli și saloane video”

- instalații de proiecție cinematografică puse în exploatare pe parcursul anului
- instalații de proiecție cinematografică care și-au pierdut capacitatea de muncă pe parcursul anului
- instalații de proiecție cinematografică la sfârșitul anului
- numărul locurilor în sălile și saloanele video
- numărul spectacolelor și numărul vizitelor.

Raport statistic nr. 8-c „Activitatea muzeului”

- numărul pieselor de muzeu din fondurile de bază
- numărul pieselor de muzeu, ce necesită restaurare
- numărul pieselor de muzeu restaurate
- numărul obiectelor supuse inventarierii științifice
- numărul de piese documentate computerizat
- suprafața totală a muzeului
- numărul vizitelor individuale și în grup
- numărul excursiilor
- numărul de expoziții
- personalul muzeului.

Raport statistic nr. 12-c „Activitatea organizației concertistice și de impresariat”

- numărul spectacolelor, concertelor
- numărul spectatorilor
- suma încasărilor
- locuri existente în săli de spectacole
- numărul personalului artistic.

4.1.2. Surse administrative

Lista muzeelor, teatrelor, organizațiilor concertistice de impresariat, colectivelor autonome este prezentată de către Ministerul Culturii.

Ministerul Culturii prezintă BNS informația privind activitatea bibliotecilor, care este colectată în baza **raportului statistic nr.6-c „Activitatea bibliotecilor”**. Acest raport vizează următorii indicatori primari:

numărul volumelor de cărți și periodice (legate) existente și achiziționate;

- manuscrise existente și achiziționate;
- documente de muzică tipărite, existente și achiziționate;
- documente audiovizuale, pe tipuri, existente și achiziționate;
- colecții electronice, pe tipuri, existente și achiziționate;
- alte documente de bibliotecă existente și achiziționate;

- titluri de cărți tipărite și electronice, existente și achiziționate;
- titluri și abonamente de periodice curente (tipărite și electronice) achiziționate;
- computere (PC), imprimante, scannere;
- locuri în sălile de lectură;
- utilizatori înscriși și utilizatori activi;
- tranzacții de împrumut individual (documente eliberate);
- tranzacții de referințe virtuale;
- vizite la bibliotecă;
- vizite virtuale la resursele din rețeaua bibliotecii;
- împrumuturi interbibliotecare;

structura personalului bibliotecii, pe niveluri de instruire.

Informația privind activitatea editurilor este prezentată de către Camera Națională a Cărții și cuprinde următorii indicatori primari:

numărul titlurilor și tirajul ziarelor după limba de publicare

numărul titlurilor și tirajul publicațiilor periodice după limba de publicare

numărul titlurilor și tirajul publicațiilor periodice pe domenii.

4.1.3. Estimări

Nu se aplică

4.2. Caracteristica cercetării statistice/surselor administrative

4.2.1. Obiectiv și scurt istoric

Date statistice vizînd statistica muzeelor, teatrelor, organizațiilor concertistice, de impresariat, instituțiilor culturale sunt disponibile începînd cu anul 1940, informația privind statistica bibliotecilor publice - începînd cu anul 1950.

Începînd cu anul 2005 informația privind activitatea bibliotecilor este colectată nu numai de la bibliotecile publice (cele care dispun de fonduri universale de cărți și care satisfac cerințele de masă ale populației privind literatura), dar și de la celelalte biblioteci care funcționează în republică (bibliotecile pe lîngă instituțiile de învățămînt, științifice, specializate, sindicale ș.a.). Astfel, Ministerul Culturii a întocmit structura Sistemului Național de Biblioteci.

În anul 2006 au fost introduși un șir de indicatori noi cum ar fi numărul de utilizatori activi (persoană care a utilizat în cursul anului de referință serviciile și facilitățile bibliotecii), personal echivalent normă întreagă, etc.

În anul 2005 Biroul Național de Statistică (BNS) pentru prima dată a elaborat publicația statistică „Cultura în Republica Moldova”, care conține informații statistice privind situația în domeniul culturii, sportului, turismului și odihnei în Republica Moldova. Publicația conține date statistice în domeniu pe perioada anilor 1995-2004.

Annual, date generalizate vizînd statistica culturii se prezintă în adresa comitetului de statistică al CSI, se completează chestionare solicitate de către UNESCO.

Informația statistică vizînd domeniul cultura se colectează din mai multe surse: a) Ministerul Culturii este responsabil de colectarea datelor de la instituțiile culturale (case și cămine de cultură), biblioteci, școli de muzică, arte și arte plastice pentru copii, b) BNS colectează informația vizînd activitatea instituțiilor ce prestează servicii de difuzare a filmelor, activitatea muzeelor, organizațiilor concertistice și de impresariat, colectivelor autonome, c) Camera Națională a Cărții deține informația vizînd editarea ziarelor și publicațiilor seriale.

4.2.2. Unitatea statistică

Unitatea de cercetare este unitatea cultural - artistică, organizată potrivit legii, (biblioteca, muzeul, colecția publică, instituția de spectacole și concerte, editura de ziare și/sau reviste), care îndeplinește

următoarele condiții: <ul style="list-style-type: none"> - are personalitate juridică; - este organizată și destinată populației pentru informare, cercetare, educare, recreere; - informarea, cercetarea, educarea, recreerea se fac pe baza utilizării facilităților oferite de bibliotecă, vizitării muzeelor și colecțiilor publice, participarea la spectacole și concerte, a știrilor, evenimentelor, informațiilor destinate publicului larg sau de specialitate publicate în ziare și reviste; - dispune de personal de specialitate necesar și de baza materială adecvată pentru desfășurarea, în bune condiții a activităților cultural – artistice.
4.2.3. Cercul unităților cuprinse în cercetare
Cercul unităților cuprinse în cercetare enumeră 24 întreprinderi de servicii de difuzare a filmelor video și de cinema, 2963 biblioteci, 1227 case și cămine de cultură, 90 muzee, 14 teatre, organizații concertistice și de impresariat, colective autonome.
4.2.4. Periodicitatea cercetării
Anuală
4.2.5. Colectarea datelor
Înregistrarea datelor în chestionarele cercetărilor statistice din domeniul culturii se realizează de către persoanele desemnate din partea unităților cultural-artistice. Chestionarele se completează conform precizărilor metodologice corespunzătoare. Colectarea rapoartelor statistice vîzînd activitatea muzeelor, întreprinderilor de difuzare a filmelor video și de cinema, teatrelor și organizațiilor concertistice și de impresariat se efectuează prin intermediul direcțiilor/secțiilor teritoriale de statistică, care ulterior expediază rapoartele statistice în adresa Direcției Generale Tehnologii Informaționale (DGTI) pe lângă BNS pentru procesare și generalizare. Ministerul Culturii, prin intermediul secțiilor (direcțiilor) teritoriale de cultură colectează rapoartele statistice de la instituțiile culturale (case și cămine de cultură), biblioteci, școli de muzică, arte și arte plastice pentru copii, care ulterior sunt generalizate și expediate în adresa BNS Perioada de referință pentru toate rapoartele este anul calendaristic
4.3. Procesarea și compilarea datelor
4.3.1. Validarea datelor
Condițiile de control logic la nivel de chestionar au ca scop: urmărirea și verificarea fluxurilor logice din chestionar; respectarea corelațiilor între datele/răspunsurile diferitelor capitole, verificarea încadrării între limitele normale a datelor corespunzătoare anumitor indicatori, eliminarea unor date aberante sau ilogice. Prin condițiile de verificare a integrității se urmărește corelarea și verificarea datelor de identificare ale unităților din nomenclator cu cele completate cu date. Confidențialitatea datelor este asigurată în toate fazele cercetărilor statistice. Comunicarea între sediul central al BNS și direcțiile teritoriale de statistică se realizează prin diferite mijloace (e-mail, telefon etc.)
4.3.2. Compilarea/extrapolarea datelor
Compilarea datelor se efectuează pe baza centralizării informației din chestionarele prezentate de către unitățile cultural-artistice.
4.3.3. Ajustările
Nu este aplicabil
4.3.4. Asigurarea calității
Asigurarea calității datelor statistice, se bazează pe respectarea principiilor fundamentale ale statisticii oficiale aprobate de UNESCO, precum și stipulate în Legea Republicii Moldova cu privire la statistica oficială. În activitatea de producere a informației statistice, BNS acordă importanță primordială asigurării calității înalte a datelor. În acest scop, o serie de măsuri de asigurare a calității sunt realizate la fiecare etapă a demersului statistic: în procesul de organizare a cercetărilor statistice, colectare, procesare și elaborare a informației statistice.

Se scot la iveală datele eronate, inconsistențele și datele suspicioase în vederea verificării și corectării acestora.

Datele primare sunt verificate și analizate privind coerența internă (în cadrul chestionarului), temporală (cu datele pentru perioadele precedente), precum și datele disponibile din alte cercetări statistice și surse de date administrative.

Pentru asigurarea calității datelor primare, sunt organizate întruniri (seminare) cu bibliotecarii, șefii secțiilor raionale (municipale) cultură.

5. Comparabilitate și coerență

5.1. Comparabilitatea internațională

Metodologia de elaborare a indicatorilor statistici în domeniul culturii este armonizată parțial la standardele UNESCO.

BNS nu dispune de informație cu privire la activitățile de bibliotecă și evenimente, în care se solicită numărul de evenimente și numărul activităților de instruire, respectiv numărul sesiunilor de instruire a utilizatorilor în vederea utilizării bibliotecii și a serviciilor informaționale și numărul de utilizatori care au participat la activitățile de instruire.

5.2. Comparabilitatea în timp

Datele sunt comparabile în timp

5.3. Coerența cu alte statistici

Datele în domeniul culturii nu sunt coerente cu datele privind personalul angajat din cercetările statistice vizînd întreprinderile (cercetarea anuală „Numărul și remunerarea salariaților”), deoarece nu includ personalul din domeniul sportului.

6. Mandatul instituțional (baza normativ-juridică)

Activitatea BNS se bazează pe respectarea Constituției Republicii Moldova, Legii cu privire la statistica oficială nr. 412 din 09.12.2004, alte acte legislative și normative, ordinele și dispozițiile conducerii BNS.

Legea cu privire la statistica oficială reglementează organizarea și funcționarea sistemului unic al statisticii oficiale, cu stabilirea principiilor generale pentru colectarea, prelucrarea, centralizarea, diseminarea, stocarea informației statistice (art.1).

Art. 5 al Legii stipulează că producerea informației statistice se bazează pe respectarea principiilor imparțialității, deontologiei statistice, relevanței, transparenței, confidențialității, cost/eficienței, coordonării la nivel național, colaborării la nivel internațional,

Biroul Național de Statistică, în calitatea sa de organ central de statistică, este o autoritate administrativă creată pe lângă Guvern pentru conducerea și coordonarea activității în domeniul statisticii.

În conformitate cu Hotărîrea Guvernului nr.1049 din 06.10.05 cu privire la aprobarea Regulamentului Biroului Național de Statistică și componenței nominale a Colegiului Biroului Național de Statistică BNS:

- elaborează de sine stătător sau în comun cu alte autorități administrative centrale și aprobă metodologiile cercetărilor statistice și de calcul al indicatorilor statistici, în conformitate cu standardele internaționale, în special ale Uniunii Europene, și cu practica avansată a altor țări, precum și ținînd cont de specificul condițiilor social-economice ale Republicii Moldova;
- organizează, în conformitate cu programul de lucrări statistice, aprobat anual de către Guvern, cercetări statistice privind situația și dezvoltarea economică, socială, demografică a țării, executînd lucrările de colectare, prelucrare, centralizare, stocare și diseminare a datelor statistice;

Actele legislative și normative după care BNS se conduce în activitatea pot fi accesate pe pagina oficială www.statistica.md, rubrica Despre BNS (<http://www.statistica.md/pageview.php?l=ro&idc=323&>)

7. Confidențialitatea

7.1. Principiile

Conform art.9(2) al Legii cu privire la statistica oficială nr. 412 din 09.12.2004, Organele statisticii oficiale sînt obligate să protejeze datele individuale obținute.

În cap. V al legii nominalizate este stipulat, ca informația colectată, procesată și stocată pentru producerea informației statistice este confidențială în cazul în care permite identificarea directă sau indirectă a persoanelor fizice sau juridice și divulgă date individuale. Nu este considerată confidențială:

- a) informația care poate fi obținută din surse public accesibile conform legislației;
- b) informația individuală despre adresă, telefon, denumire, gen de activitate, număr de personal ale persoanelor juridice și persoanelor fizice care practică activitate de întreprinzător;
- c) informația ce se referă la întreprinderile de stat, prezentată la solicitarea autorităților administrației publice centrale și locale de resort;
- d) informația ce se referă la autoritățile administrației publice centrale și locale, la unitățile medico-sanitare publice, la alte instituții publice, centralizată la nivel de unitate.

Conform Legii cu privire la statistica oficială, art. 24, au acces la informația confidențială persoanele care, conform atribuțiilor de serviciu, participă la producerea informației statistice, în măsura în care informația confidențială este necesară producerii acestei informații.

Același articol stipulează, că accesul la informația confidențială care nu permite identificarea directă poate fi acordat prin decizia directorului general al organului de statistică pentru proiecte de cercetări științifice, strategii și programe de importanță națională, în cazul în care nu există riscul de încălcare a regimului de protecție a datelor individuale și de imixtiune în viața particulară a persoanei.

Art. 25 al Legii stipulează că „Informația statistică nu va fi diseminată utilizatorilor în cazul în care conține informație confidențială. În acest caz, informația centralizată trebuie să conțină date despre cel puțin 3 unități, iar ponderea unei unități să fie de cel mult 85% din totalul informației centralizate”.

7.2. Asigurarea practică a regulilor confidențialității

Întru asigurarea protecției datelor statistice confidențiale în conformitate cu Legea cu privire la statistica oficială nr. 412 din 09.12.2004, Biroul Național de Statistică întreprinde toate măsurile regulatorii, administrative, tehnice și organizatorice pentru protecția informației statistice confidențiale și neadmiterea divulgării ei.

În conformitate cu Legea nominalizată, personalul organelor statisticii oficiale, recenzorii, interviuatorii și alte persoane care, conform atribuțiilor de serviciu, au acces direct la date individuale sînt obligați să păstreze confidențialitatea lor, să nu o divulge sub nici o formă, inclusiv după ieșirea din funcția respectivă, fapt consemnat în angajamentul semnat de fiecare colaborator al BNS.

Pîna la diseminarea datelor statistice, acestea sunt verificate dacă corespund cerințelor de protecție a datelor confidențiale. În cazul dacă datele statistice conțin informație confidențială (vedeți p.7.1) diseminarea acestora nu este efectuată și se purcede la agregarea datelor la nivelul minim disponibil care asigură protecția confidențialității datelor.

8. Accesul la informație și formatul diseminării

8.1. Accesul la informație

8.1.1. Calendarul de emitere

Trimestrial este elaborat Graficul informațiilor operative și a notelor informative elaborate de BNS.

8.1.2. Accesul la calendarul de emitere

Calendarul de emitere a informațiilor operative și a notelor informative este plasat pe pagina oficială web a BNS www.statistica.md.

8.1.3. Accesul la date statistice

Conform Legii cu privire la statistica oficială nr. 412 din 09.12.2004, art. 9 „Organele statisticii oficiale sînt obligate:

- a) să disemineze informația statistică utilizatorilor în volumul, modul și în termenele stabilite în programul de lucrări statistice;

b) să asigure tuturor utilizatorilor accesul la informația statistică neconfidențială în condiții de egalitate privind volumul și termenele de diseminare.”

Programul lucrărilor statistice poate fi accesat pe pagina www.statistica.md, rubrica Despre BNS / Acte legislative și normative (<http://www.statistica.md/pageview.php?l=ro&idc=323&>)

Pagina web a BNS www.statistica.md reprezintă sursa informațională cea mai importantă în asigurarea accesului utilizatorilor la informația statistică diversă, transparenței privind activitatea BNS.

Toate informațiile operative, notele informative, seriile de timp, precum și publicațiile statistice elaborate de BNS se plasează pe pagina sa oficială.

8.2. Formatul diseminării

8.2.1. Informații operative / Note analitice

Informațiile operative și notele analitice sînt publicate pe pagina oficială a BNS: <http://www.statistica.md> la rubrica Comunicate de presă, conform Calendarului de emiteră a comunicatelor de presă.

8.2.2. Publicații

Publicațiile elaborate de BNS care conțin date statistice privind cultura:

- Culegerea „*Cultura în Republica Moldova*” conține tabele cu date anuale, precum și informații referitoare la evoluția în timp a principalilor indicatori ai culturii;
- alte publicații statistice: Anuarul statistic; Breviarul statistic;

Acces la publicații:

- în format electronic, pe pagina oficială a BNS www.statistica.md, rubrica Publicații <http://www.statistica.md/pageview.php?l=ro&idc=350&nod=1&>)
- pe suport de hîrtie – în biblioteca BNS (mai multe detalii la adresa <http://www.statistica.md/libview.php?l=ro&idc=340&id=2400>)
- sau pot fi procurate la oficiul BNS (mai multe detalii la adresa www.statistica.md, rubrica Publicații <http://www.statistica.md/pageview.php?l=ro&idc=350&id=2219>)

8.2.3. Baze de date/serii de timp

Seriile de timp privind Cultura sînt plasate pe pagina oficială www.statistica.md, rubrica Date statistice / Cultură și Sport începînd cu anul 2000

8.2.4. Chestionare/date transmise la solicitarea organizațiilor internaționale

Chestionare internaționale UNESCO: „Privind activitatea bibliotecilor” și „Privind filmele artistice de lung metraj”, chestionarele CSI „Activitatea instituțiilor de cultură”, etc.

8.2.5. Solicitări de date suplimentare

BNS pune la dispoziția utilizatorilor și informații statistice suplimentare celor disponibile în publicațiile statistice, notele informative, informațiile operative, celor plasate pe pagina oficială web în limita informațiilor disponibile, în corespundere cu Legea cu privire la statistica oficială.

9. Referințe (link-uri) utile

9.1. Accesibilitatea documentației privind metodologia

Metodologia este disponibilă pe pagina oficială www.statistica.md, rubrica Metodologie (<http://www.statistica.md/pageview.php?l=ro&idc=351&nod=1&>).

9.2. Accesibilitatea documentației privind Rapoartele de evaluare

Rapoartele de evaluare a BNS sînt disponibile pe pagina oficială www.statistica.md, rubrica Despre BNS / Evaluări și opinii despre BNS / Rapoarte de evaluare (<http://www.statistica.md/pageview.php?l=ro&idc=399&id=2739>).

9.3. Accesibilitatea informației privind studiul de opinie al utilizatorilor

Sondajele de opinie ale utilizatorilor sînt disponibile pe pagina oficială www.statistica.md, rubrica Despre BNS / Evaluări și opinii despre BNS / Sondaje de opinie (<http://www.statistica.md/pageview.php?l=ro&idc=399&id=2740>).

9.4. Alte referințe utile

Baza de date UNData	http://data.un.org/Browse.aspx
Eurostat	http://epp.eurostat.ec.europa.eu/portal/page/portal/culture/data/cultural_employment
UNESCO	http://stats.uis.unesco.org/unesco/TableViewer/tableViewer.aspx?ReportId=1388